adevărul.ro

Domnule Serghei Lavrov, nu va mai faceti de ras la Bucuresti! Sau cum ne invata ambasadorul Rusiei ca romanii sunt slavi

LARICS,

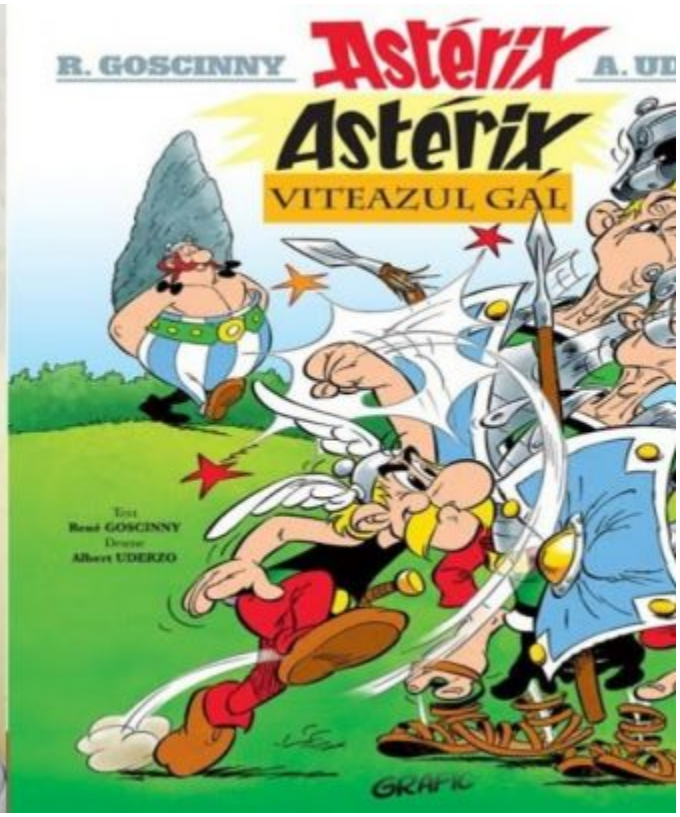

Acest text ar fi trebuit sa fie despre o dezinformare ruseasca la scara mare. Nu va fi asa. Caci, in final, a fost (doar) o butaforie, o tentativa jalnica pe care cu ingaduinta o poti numi tentativa de manipulare sau razboi informational.

Dan Dungaciu*

Ca sa ne facem o idee: tentativa ambasadorului Federatiei Ruse, Valery Kuzmin, de aducere in Romania a ,,savantului" rus Alexey Umnov-Denisov e ca si cum cineva s-ar fi gandit sa ii manipuleze - dezbine, fragmenteze, deturneze - pe francezi, spunandu-le ca, de fapt, razboiul cu Imperiul Roman l-au castigat galii (,,dacii" lor!), ca personajele de desene animate Asterix si Obelix sunt de fapt reale, iar faimoasa revista Pif contine adevarata istorie a stramosilor viteji si unici ai francezilor - aceiasi gali.

Rasu`plansu`. Cam despre asta e vorba, pana la urma. Si toata povestea nu ar fi meritat nici macar o mentionare in pagina LARICS, daca nu avea un singur merit: sa deschida o dezbatere nefardata despre relatia romano-rusa, unde suntem, care au fost consecintele ,,inghetului" bilateral, cum poate da un ambasador cu oistea in gard, despre cum (nu) vorbeste Moscova cu romanii si despre cum chestiunea rusa este astazi, la Bucuresti, una de politica interna, inainte de a deveni una de politica externa.

Dar inainte, doua episoade de substrat.

O Rusie care se uita la Romania prin lentilele anilor 50

In perioada 2012-2013, pe parcursul a doi ani, am avut sansa sa particip, alaturi de ambasadorul Sergiu Celac, la un proiect unic - ,,Rusia si vecinii sai", coordonat de un rus (Andrei Zagorski, profesor la MGIMO) si finantat de nemti (Friedrich Ebert Stiftung).

In esenta, era vorba de a pune laolalta experti din Federatia Rusa si din tarile invecinate acesteia (Romania a fost inclusa alaturi de statele baltice si statele Europei Centrale). In final, expertii (doi din fiecare tara selectata si doi din Rusia, pentru fiecare tara in parte) urmau, dupa negocieri succesive, in seminarii inchise derulate in diverse capitale europene, sa ajunga la o intelegere amiabila asupra perspectivelor relatiilor bilaterale dintre cele doua tari si sa semneze impreuna un text comun.

Grea sarcina. Pentru Romania a aparut, de la inceput, o problema in plus: identificarea expertilor rusi! Misiune aproape imposibila in Rusia de azi, unde despre Romania nu vorbeste, practic, nimeni. Cei desemnati au fost Viktor Kirillov si Igor Putintsev. Primul, vice-rector la Institutul de stat de relatii internationale din Moscova (Universitatea MGIMO), nu era un expert pe Romania, despre care, de fapt, nu scrisese explicit mai nimic. Al doilea era un proaspat absolvent (in timpul programului nici macar absolvent!) al aceleiasi institutii. Practic, Viktor Kirillov nu a fost prezent la nici un seminar dedicat negocierilor si concilierii pozitiilor, doar tanarul Igor Putintsev, care citea crispat si atent un text scris de acasa, foarte grijuliu sa nu depaseasca nici in litera, nici in spirit instructiunile. Aceasta a fost cam toata negocierea, in pofida partii romane de a initia, pe cat se putea, un dialog. In final, cele doua parti au fost in imposibilitate sa isi reconcilieze pozitiile, iar textele au fost publicate separat in volumul care a incheiat proiectul. Misiune esuata...

Ce e de retinut aici Nu proiectul in sine, ci faptul ca, ascultand opinia rusa despre Romania, am trait, continuu, episoade de perplexitate. Am realizat, stupefiati, ca ,,expertiza" rusa nu stie nimic despre Romania. Si nu ne referim la fapte, pe care le avea bine indosariate, ci la interpretari, stari de spirit, atitudini, reactii fata de trecut, prezent si viitor. Avea exactitate, dar nu avea cunoastere. Esecul final era previzibil, pentru ca, date fiind pozitiile de pe care se discuta, nu a fost posibil nici macar dialogul...

Romania nu a fost (si nici nu este) subiect nici in presa rusa - decat absolut tangential, cand explodau formule de genul ,,Marea Neagra lac rusesc". Nu era (este) nici pentru expertiza rusa. Si asta a fost cea mai socanta descoperire.

Din aceasta perspectiva, toate esecurile de comunicare ulterioare ale Ambasadei Ruse de la Bucuresti - comunicate, mesaje pe FB, filmulete, operatiunea de aducere in Romania a marilor ansambluri culturale rusesti etc. -, toate ratarile partii ruse de a spune ceva coerent sau de a se credibiliza in raport cu publicul romanesc au fost previzibile... Nimic nu si-a atins tinta, nimic nu a fost eficient.

Nu avea cum. Rusia comunica si comunica cu o Romanie care nu mai exista. De fapt, care nu a existat niciodata.

Dar Moscova inca nu stie asta.

Un oximoron: ambasadorul furios

Mihai Ghimpu

Inca un episod preliminar. In 2010, a ajuns la Chisinau intr-o vizita oficiala celebrul Serghei Nariskin, pe atunci seful Administratiei Prezidentiale de la Kremlin (din 2016 numit de presedintele Putin sef al serviciului de informatii externe). In calitate de consilier prezidential, am asistat la intalnirea acestuia cu presedintele Mihai Ghimpu, preconizata sa dureze circa 15 minute. A durat aproape o ora...

Motivele sunt... istorice. Fata in fata cu demnitarul rus, presedintele Ghimpu ii explica acestuia, cu calm, despre ocupatia rusa, cum au intrat trupele sovietice prin curtea bunicii lui, ce au facut rusii in Basarabia, cum i-au deportat, deznationalizat, cum au vrut sa uite bastinasii ca sunt romani si ca vorbesc limba romana, cum au intrat cu trupele si nu au mai plecat pana azi... Aflat in dreapta lui Nariskin, ambasadorul Federatiei Ruse la Chisinau clocotea. De cum s-a asezat la masa delegatia rusa, i-a si furisat un biletel oaspetelui de la Kremlin, avertizandu-l cu sageti in ochi in legatura cu consilierul lui Mihai Ghimpu: ,,Asta-i romanul!".

Serghei Nariskin asculta imperturbabil, linistindu-l pe ambasadorul impacient, punandu-i, aproape patern, mana dreapta pe bratul stang. Ambasadorul rus intervenea, icnea, se foia, era greu de oprit! (Nu-i vorba ca la un moment dat a izbucnit si Serghei Nariskin, aruncandu-i presedintelui Ghimpu: ,,Da' de ce va tot agitati cu trupele ruse din Transnistria, dar nu spuneti nimic de trupele NATO si americane din Romania! Alea sunt legales!"). Discutia s-a oprit dupa vreo 45 de minute, pentru ca se ajunsese deja la... 1812.

Mi-am adus aminte de episodul de atunci contempland prestatia reprezentantului statului rus la Bucuresti. Caci ambasadorul care statea in 2010 in fata mea era... Valery Kuzmin.

Misiunea acestuia in Romania, care a urmat imediat dupa cea de la Chisinau, a inceput calm, cu mesaje relativ conciliatoare, dar a trecut, treptat, in alt registru. Ghearele au iesit din pernute repede, iar episoadele de enervare publice nu au lipsit. Spunem publice, ca vor mai fi fost si altele care nu au apucat sa ajunga pana la nivel public...

E drept ca, la Chisinau, dl Kuzmin se comporta ca pe propria mosie. Nu admitea sa fie contrazis, se pronunta pe orice speta, vorbea critic despre continutul manualelor de ,,Istoria romanilor", invita la ambasada ,,oficialii" din Transnistria, in raspar cu sensibilitatile Chisinaului - de care il durea in cot. E drept ca era si lasat sa faca ce vrea: Chisinaul se facea doar ca protesteaza, nimeni nu indraznea sa se ia de Ambasadorul Federatiei Ruse! (In realitate, complexul rus in R. Moldova e teribil, dominatia acolo nu e doar militara, e mai adanca; toti politicienii moldoveni, cu rarisime exceptii, au avut si au acest complex rusesc. Cam in aceeasi perioada cu

episodul relatat mai sus, premierul de atunci, Vladimir Filat, facea o vizita la Moscova, tocmai dupa instituirea embargoului rus asupra vinurilor moldovenesti. Iar rusii, ca sa fie umilinta pana la capat, l-au servit pe premierul de la Chisinau cu vin... italian. Evident, Vladimir Filat a baut paharul fara sa carteasca. Doar era la Moscova - ,,mandra capitala" - nu la Bucuresti sau chiar la... Bruxelles!)

Romania nu e R. Moldova din acest punct de vedere. Este ceea ce dl Kuzmin a invatat doar teoretic. Nu se poate inca obisnui cu asta. Forteaza toate canalele, are initiative de toate felurile, se infurie ca romanii nu il asculta, apreciaza, aplauda. De fapt, nu ii intelege de loc. Ca tot aparatul de stat pe care il reprezinta.

Dl Kuzmin nu este un accident, decat, poate, prin temperament. Este o consecinta fireasca a unui mod de a (nu) intelege Romania.

De asta a fost posibil episodul de la Constanta si tot ce trebuia sa urmeze dupa...

,,Daca voi nu ma vreti, eu va vreau"

Excelenta Sa Valeri Kuzmin, Ambasadorul Extraordinar si Plenipotentiar al Federatiei Ruse in Romania, invitat la Universitatea ,,Andrei Saguna" din Constanta

Pe 28 februarie, Universitatea ,,Andrei Saguna" din Constanta l-a gazduit, la ,,onoranta solicitare a Ambasadei Federatiei Ruse in Romania", pe Excelenta Sa Valeri Kuzmin, Ambasadorul Extraordinar si Plenipotentiar al Federatiei Ruse in Romania. Cu acest prilej, acesta a sustinut, in Sala Senatului, o alocutiune pe tema ,,Relatiile dintre U.E., Romania si Rusia: istorie si perspective".

Nu acest episod ne intereseaza aici, pentru ca a fost deja relatat de presa (aici si aici), ci urmarea. De fapt, descinderea la Constanta a ambasadorului rus reprezenta un proiect mai amplu, respectiv a fost deschiderea - si prin asta legitimarea! - unei alte conferinte, anuntata pentru 3 martie, in aceeasi locatie. Conferinta se intitula ,,Triburile dacice - o interpretare a Tablitelor de la Sinaia" si urma sa fie prezentata de Alexey Umnov-Denisov.

Intre timp, insa, planurile se schimba.

,,Savantul rus", cum zice Ambasada, urma sa tina pe 2 martie o prelegere pe tema ,,Triburile dacilor: cine si de unde sunt" la Centrul Rus de Stiinta si Cultura, iar ziua urmatoare la Universitatea din Constanta. Dupa cum anunta insa Ambasada Federatiei Ruse pe site-ul sau, ,,cercetatorului rus i s-a anuntat despre interdictia de a intra pe teritoriul Romaniei si ca urmare acesta a fost nevoit sa plece in patria cu zborul urmator la 3 martie. Din aceasta cauza au trebuit sa fie anulate prelegerile la Institutul de Arheologie ,,Vasile Parvan" din Bucuresti si Universitatea ,,Andrei Saguna" din Constanta". ,,Speram ca in viitor nu se vor crea obstacole artificiale in calea dezvoltarii legaturilor stiintifice ruso-romane", se spune in finalul mesajului ambasadei care informeaza ca a notificat marti Ministerul Afacerilor Externe.

Prin urmare, descinderea de la Constanta a ambasadorului rus nu a fost doar despre conferinta domniei sale, ci parte a unui proiect mai amplu prin care partea rusa incearca - iar! - sa cucereasca ,,mintile si inimile bastinasilor" prin livrarea unui produs ,,savant", strict ,,de export", menit sa lumineze populatia si sa releve, de fapt, ca romanii ar fi, un pic, rusi...

Cine este acest personaj dus de mana de Ambasadorul Federatiei Ruse in Romania si numit, pompos, ,,savant rus"i

O zi din viata lui (Alexei Umnov) Denisov...

Alexei Ivanovici Umnov-Denisov

Alexei Ivanovici Umnov-Denisov e un ,,savant", zice dl. Kuzmin. A scris carti. Multe carti. E drept, carti de poezie: ,,Primul Cantec" - 1994; ,,Cupa" - 1997; ,,Sabia Gurii mele" - 1997; ,,Murlun" - 1998. A publicat si vreo doua volume si, pe cale de consecinta, e membru al Uniunii scriitorilor din Sankt Petersburg.

A publicat si articole, dar niciunul intr-o revista stiintifica, nici macar una ruseasca. A scris insa unul in revista ,,OZN", care se numeste, atentie!, ,,Fenomenul minotaurului stelar" (2007). Ca ,,savant rus" a publicat doua lucrari: monografia ,,Turghenika - Letopisetul Etruscilor" si ,,Cartea de Aur a Tracilor" (2014).

Poezie, proza, articole, istorie secreta, multe, multe indeletniciri ale acestui personaj ,,renascentist".

Altminteri, inginer.

Singurele studii pe care le are sunt cele politehnice: intre anii 1972 - 1977 a studiat la Universitatea Tehnica de Stat Nord-Vest din Sankt-Petersburg, specializarea: **aparate de masura si control** (!)

Acesta este, pe scurt, ,,savantul rus" livrat Bucurestiului. In realitate, Alexei Ivanovici Umnov-Denisov **nu doar ca nu are studii de specialitate, dar nu are nici macar o acreditare stiintifica din partea institutiilor academice ruse:** grade de cercetare, grade academice (lector, conferentiar sau profesor). Nu are nici macar un doctorat in domeniu. Este membru al Uniunii Scriitorilor, dar nu este membru al nici unei uniuni de profil. Nu este acreditat pe langa nicio institutie de specialitate, institute de istorie, universitati, Academia Rusa etc.

Nimic din toate astea.

Este un poet care scrie despre ,,Fenomenul minotaurului stelar" si care, in ultimii ani, s-a apucat sa descifreze placute despre care, in realitate, nu se stie nimic care sa fie acreditat de stiinta istorica.

Dupa cum vom vedea mai jos, personajul este tipic pentru o anumita categorie de entuziasti - daca asta o fi - ai istoriei, spre care se indreapta vijelios fara nicio competenta reala. De aici si lipsa oricarui sentiment al ridicolului academic.

Si al ridicolului in general. In autobiografie se prezinta ca membru al ,,uneia dintre cele mai vechi familii din Rusia" si isi identifica descendentii de prin secolul X (!), mergand cu enumerarile acestei descendente prodigioase (repetam, punctata, delirant, cu nume de presupusi lideri de triburi, state, cnezate, regi, boieri etc.) pana in zilele nasterii lui. Posesorul acestei genealogii unice si aproape astrale s-a nascut, dupa vreo zece secole de framantari preliminari, in 1955, la Leningrad, intr-o familie de muncitori. Tatal - otelar, mama - croitoreasa...

Volumul sau, ,,Cartea de Aur a Tracilor", care, chipurile, l-ar fi consacrat ca ,,savant", ar fi ,,o arhiva vedica (subl. n), care contine date istorice noi privind evenimentele locale si europene din perioada de dinaintea secolului IX", relevand existenta unor ,,contradictii istorice" si nazuind, nu-i asa, sa corecteze toate poncifele istoriei oficiale - care ni s-ar fi bagat pe gat! - ale regiunii sau chiar ale lumii, de ce nu.

Una dintre ,,contradictii" e ca romanii ar fi occidentali, prin latinizare; cand colo ar fi... slavi, prin descendenta dacica!

In timpul unei prezentari a ,,Cartii de Aur a Tracilor" in cadrul unui eveniment literar, la Casa Scriitorilor din Sankt-Petersburg, in februarie 2017, a sustinut ca volumul s-a bazat pe ,,descifrarea" si studierea placutelor de aur ale dacilor (aproximativ 100 de bucati), descoperite pe teritoriul Romaniei in 1875. Discutiile cu privire la aceste placute au inceput dupa anul 2010, spune Denisov, si ca ,,exista alte 300 de placute", subliniind ca - si aici e partea cea mai spectaculoasa! - ,,impreuna cu sustinatorii sai vor avea de dus o lupta dura cu statul rus, care ar trebui sa ajunga la un acord cu partea romana pentru a-i permite accesul la celelalte 300 de placute pentru studierea acestora".

Esenta demersurilor sale este ca aceste placute denumite ,,santii ale dacilor" ar fi fost descoperite ,,intr-un lacas de cult din Transilvania, care a apartinut slavilor din Moesia si Noricum si care au raspandit si impus autoritatea spirituala asupra tuturor slavilor din Balcani in perioada sec. V i.e.n. pana in secolul al IX-lea e.n."

Miza este deci legatura inextricabila dintre daci si slavi, iar, pe cale de consecinta, ca romanii ar fi mai apropiati de slavi, nu de Occident, prin latinizare, de unde si demersurile sale amenintatoare ca statul roman sa faca publice toate placutele (!) pe care le are si care ar atesta/confirma/valida aceste ,,adevaruri" descoperite de ,,savantul" plimbat de mana prin Bucuresti de dl. Kuzmin.

Inutil sa spunem ca ,,descoperirile" si ,,descifrarile" sale nu au impresionat pe nimeni din lumea istorica profesionista, nici din Romania, nici - macar - din Rusia. Si nici nu avea cum.

In realitate, vorbim despre o manipulare in toata regula. In mod concret, ceea ce exista palpabil sunt circa 100 de placute de plumb - nu de aur! - scrise intr-o limba necunoscuta sau inventata, datate din sec al XIX-lea si care se afla in subsolul Muzeului de Arheologie ,,Vasile Parvan" din Bucuresti. In jurul lor s-a creat o legenda intreaga, despre circa 400 placute de aur, provenite, chipurile, de la daci - dupa care ar fi fost copiate aceste placute de plumb - care placute de aur, ulterior, fie ar fi disparut in diverse forme (vandute de Carol I cand a construit Palatul Peles, trimise la rusi cu tezaurul, luate de Carol al II-lea si duse in Portugalia la abdicare etc.), fie s-au pastrat - cum afirma fara nicio proba Denisov - si sunt ascunse undeva de statul roman care nu le arata nimanui de teama ca ar putea fi descifrate si toata istoria oficiala s-ar duce de rapa.

Raiul conspirationistilor si al manipulatorilor! O intreaga tesatura de fantasmagorii si speculatii (,,teorii", ,,traduceri", ,,descifrari") care, in fond, **nu se bazeaza pe nimic.** Caci niciun istoric serios nu se poate lansa in asemenea speculatii. Deocamdata, ipoteza cea mai coerenta fata de existenta celor 100 de placute din plumb este ca ar fi falsuri.

,,Savantul" rus nu are insa dubii. In ,,opera" sa din 2014, Denisov are doar certitudini: spune ca ar fi studiat cele 100 de placute, inclusiv 50 de placute de aur - **a caror provenienta NU o marturiseste** -, sugerand chiar ca la

Institutul de Fizica Atomica de la Magurele ar fi fost chiar testata o asemenea tablita de aur a carei valoare a fost stabilita la mai mult de 2000 de ani vechime.

Nicio proba nu este adusa in acest sens, nicio placuta de aur nu a fost aratata, nimeni nu stie nimic la Bucuresti despre o asemenea testare, asa cum nimeni nu a vazut niciodata asa-zisele placute de aur...

Manipularea si proiectul sunt limpezi: ,,savantul" Denisov cere intempestiv, in numele Adevarului Istoric, sa scoata la lumina cele 300 de placute de aur, pe care, evident, nu le are, caci ele nu exista. Dar Denisov si eventualii ,,idioti utili" insista si se lupta pentru ,,Lumina"...

Sa mai notam un fapt. ,,Savantul" nu e prima oara cand este adus la Bucuresti. La 28 noiembrie 2017, dupa prezentarea de la Casa scriitorilor de la Sankt Petersburg, Aleksei Ivanovici Umnov-Denisov s-a numarat printre invitatii Ambasadei Ruse prezenti la Muzeul de Arheologie din Bucuresti, unde a fost expusa o serie de placute, eveniment la care a participat si Valery Kuzmin, ambasadorul Rusiei in Romania. In aceeasi zi, la Ambasada Rusiei la Bucuresti, in cadrul Conferintei internationale cu tema ,,Centenarul Marii Revolutii Ruse din 1917 prin ochii compatriotilor rusi", Aleksei Umnov-Denisov a sustinut - pentru testarea terenului romanesc - o alocutiune in care a reluat aceeasi poezie: din cele 400 de tablite existente, a avut acces la circa 100 pentru a le studia, restul fiind depozitate in diferite muzee si ,,depozite speciale" din Romania, care nu le-ar prezenta ,,omenirii", de teama, chipurile, sa nu se pulverizeze sute de ani de mitologie latina si occidentala... Aceleasi seturi de speculatii sau minciuni crase, nedovedite prin nimic.

Nu am fi mentionat episodul, daca moderatorul evenimentului desfasurat la Ambasada Rusa de la Bucuresti nu ar fi fost altcineva decat... Igor Putintsev, de la Institutul de Stat de Relatii Internationale din Moscova (Universitatea MGIMO), fostul coleg rus din cadrul proiectului ,,Rusia si vecinii ei", mentionat deja.

Ce mica e lumea!

Cand ,,diletantismul" istoric devine politica de stat. Sau geopolitica

Academicianul Ioan Aurel Pop, vorbind la lansarea Laboratorului de Analiza a Razboiului Informational si Comunicare Strategica (LARICS), aprilie 2017, in Aula Academiei.

Elemente de tipul ,,tablitelor de la Sinaia" si productiile ,,stiintifice" asociate cu ele nu pot fi - si nici nu au fost - discutate/asumate de istoricii profesionisti. Sunt intr-un spatiu distinct. E un spatiu in care abunda ,,se spune", ,,se crede", ,,probabil", ,,se presupune", ,,ar putea fi", ,,s-ar fi aflat", ,,s-ar fi gasit", ,,s-ar fi putut". O zona in care doar diletantismul ,,eliberat" de rigorile minimale ale cercetarii istorice se poate aventura senin...

Potentialul de manipulare este insa enorm si merita sa staruim asupra lui, pentru ca, iata, Ambasada Rusa s-a gandit sa il speculeze.

In sine, productiile de tip Denisov - care are simpatizanti si emuli si in Romania - nu se pot discuta. Ele pot fi, eventual, subiectul unei sociologii a preocuparilor istorice, daca vreti, bine conturata de insusi presedintele Academiei Romane, istoricul Ioan Aurel Pop. Intr-un interviu din 2016, istoricul spunea, apropo de fenomenul care ne intereseaza, ca pericolul diletantismului sau amatorismului e real si prezent, facilitat abundent de noile conditii tehnologice care raspandesc teorii neverificate si spectaculoase cu viteza fulgerului. Un asemenea caz, sugereaza istoricul, este si cel al ,,tablitelor de la Sinaia", despre care, practic, nu stim nimic precis, suntem intr-o zona obscura, a speculatiilor si incertitudinilor, apar tot felul de ,,mistagogi" de profesie, profeti autoproclamati, care incep sa emita opinii fara nicio acreditare academica. Fireste, subiectul vinde, dar validarea lui stiintifica este absenta.

In aprilie 2017, vorbind in Aula Academiei Romana chiar la lansarea Laboratorului de Analiza a Razboiului Informational si Comunicare Strategica (LARICS), academicianul avertiza, fara sa intuiasca atunci ce va urma, asupra exceselor care pot aparea in istoriografie si care, nici una nici alta, nu au acoperire stiintifica, doar utilizare politica, de un fel sau altul. (Si geopolitica, am putea adauga acum!). Iata fragmentul:

,,Astfel, pornind de la o faimoasa apreciere, mai mult metaforica, a lui Herodot - getii erau din neamul tracilor, iar tracii erau cel numeros popor din lume dupa indieni - acesti ,,exegeti" de pripas sustin ca daco-getii au dominat lumea europeana, cel putin de la Atlantic la Urali si ca romanii sunt daci adevarati, care vorbeau latineste inainte de romani, ca dacii ar fi fost crestini inainte de Hristos, ca ei ar fi creat un imperiu si o civilizatie superioara, unica, irepetabila, cu savanti care stiau medicina, botanica, astronomie etc. Prin urmare, romanii nu ar fi avut nevoie in istoria lor nici de romani, nici de romanizare si nici de continuitate. Una dintre cartile jenante care sustinea, in urma cu vreo doua decenii, astfel de idei hilare se chema ,,Noi nu suntem romani, romanii sunt noi!". Dar romanii, in viziunea mentionata, sunt mai vechi si decat dacii, fiindca sunt creatorii mondiali ai scrisului, in acord cu ,,tablitele de la Tartaria", cu ,,tablele de la Sinaia", cu faimosul codice ,,Rohonczi/ Rohonczy/ Rohonc" etc... Istoricii de meserie s-au pronuntat de nenumarate ori, in mod stiintific - adica utilizand metodele consacrate si verificate - in legatura cu toate aceste izvoare, demonstrandu-le importanta reala, relativitatea si chiar falsitatea."

Un an mai tarziu, in martie 2017, revine asupra chestiunii intr-o conferinta SCIRI, dedicata explicit acestui subiect ,,Istorie si amatorism", in care reconfirma ideea fundamentala ca nu exista deocamdata, la nivelul istoriei profesioniste, nicio validare a acestor ,,teorii" diletante.

In aceasta categorie intra si demersurile ,,savante" ale inginerului-poet Denisov. **Prezenta lui Alexei Ivanovici Umnov-Denisov in Romania nu are nicio legatura cu stiinta istorica, ci cu totul altceva. Vorbim despre o tentativa de manipulare, asumata la cel mai inalt nivel de Ambasada Federatiei Ruse la Bucuresti.**

E vorba pur si simplu de (geo)politica si de razboi informational.

De la Teatrul Balsoi la... Denisov. Sau despre cum rusii nu sunt slavi, ci tatari!

Rusia kieviana trece in 1223 sub dominatie mongola, platind tribut Hoardei de Aur pana in 1480.

Asa arata tabloul. Ce-o fi vrut dl. Kuzmin cu acest personaj straniue Care e marea operatiuneo

Nu e nimic nou, de fapt. In realitate, contemplam acelasi fenomen. Un sir lung de tentative eronate de a transmite mesaje romanilor sau chiar de a manipula. Se spune cu temei ca ,,trebuie sa fii destept ca sa faci pe prostul". Asa e si cu manipularea: trebuie sa ai o minima adecvare cu spatiul respectiv, o minima intelegere si sa pleci de la lucruri fie si partial adevarate ca sa ai sanse de reusita...

Din pacate, Rusia nu a avut si nici nu are.

Dar cu Denisov s-a ajuns totusi, la limita de jos. Dupa ce s-a epuizat desantul cultural-artistic menit sa impresioneze poporul roman, de la Corul Armatei Ruse la Teatrul Balsoi, - induiosatoare operatiune! - s-a ajuns la.... romanii sunt slavit (Nu-i vorba ca si desantul cultural a atins la un moment dat culmile ridicolului cand Corul Armatei Rosii, de pilda, aflat in Romania, inainte de tragica prabusire a avionului, a gasit de cuviinta sa incante audienta romaneasca cu... melodii de Beatles! Ce-o fi fost in mintea rusului aluia care a decis repertoriulr! Abia in final, inclusiv ca urmare a reactiei publicului, care nu pentru Beatles venise la Corul Armatei Rosii, s-au cantat cateva melodii care au facut ansamblul celebru in toata lumea.)

In sensul acesta, prin trimiterea acasa a lui Denisov, i s-a facut un serviciu Federatiei Ruse. A fost scutita de un penibil in plus. Cum puteai sa manipulezi cu DenisovÃ® Sa spui ca romanii nu sunt latini, ci slavi, ca apartenenta lor fireasca nu ar fi in Occident, ci in... CSI Sa ii divizezi pe chestiuni identitare, sa ii arunci unii impotriva altora - jumatate de romani cu Rusia, jumatate cu Occidentul, sa arunci in aer istoria si istoriografia romaneasca consacrata si intrata in manualei

Chiar o fi crezut cineva ca s-ar fi putut face asta Daca da, e mai grav decat credeam. Dar nu in sensul amenintarilor fata de Romania...

Uniunea Scriitorilor din Romania nu o fi la fel de mare precum cea din Sankt Petersburg, de unde provine Denisov, dar s-o gasi prin ea vreun inginer-poet, devenit subit ,,istoric", care sa fie gata sa se duca la rusi sa le

spuna ca, de fapt, ei nu sunt rusi, ci tatari, ca dominatia de 200 de ani a Hoardei de Aur i-a alterat pe toti, ca statalitatea rusa e, de fapt, a Hoardei de Aur, si ca, in realitate, ce a ramas dupa e o specie de popor turcic crestinat, nimic de-a face cu slavii - un soi de Gagauzie un pic mai mare... Sau, daca preferati, o Hakasie mai maricica.

S-or gasi oameni din acestia prin Romania, care sa fluture cuvintele de origine turcica din limba rusa ca sa probeze ca rusii sunt tatari sau ca statalitatea vine de la mongoli, dar sunt convins ca ambasadorul Romaniei de la Moscova nu s-ar duce cu ei de mana la nicio conferinta, nici macar prin Volvograd sau Abakan, ca sa gireze - de la nivelul statutului! - diletantisme de acest tip. Nu ar face-o, **nu doar din minim respect fata de sine si statul pe care il reprezinta, ci si din minim respect fata de cultura si stiinta istorica rusa.**

Aici e, de fapt, problema. Stai si te intrebi: oare nu mai exista in marea Rusie, a carei cultura si stiinta au fost inextricabil legate de cultura si stiinta europeana, niciun istoric-istoric, economist-economist, sociolog-sociolog etc. care sa poata veni la Bucuresti sa ne vorbeasca, acreditat, despre cum vede Rusia lumea, regiunea, Marea Neagra si, de ce nu, Romaniar In deplasarile noastre prin capitalele occidentale, am intalnit asemenea oameni. Ca nu am fost de acord cu ei sau ei cu noi, e alta chestiune. Dar am putut sa discutam, sa schimbam idei si, in final, carti de vizita.

Ce a facut sau a vrut sa faca ambasadorul Federatiei Ruse nu este o actiune de manipulare. Ar fi prea mult sa spunem asta. Este mai degraba o **actiune de denigrare, ridiculizare si jignire. Si nu doar a noastra, a romanilor; ci a Rusiei si a rusilor.**

Despre cum (nu) discuta Rusia cu Romania

Centrul rus de stiinta si cultura de la Bucuresti.

Am trait, practic, 30 de ani fara Federatia Rusa - cu exceptia unor mici episoade formale, relatia a fost inghetata. O putem face si de aici inainte. Nu asta e problema. Acelasi lucru e valabil si pentru Rusia.

Consecintele acestor 30 de ani de inghet au fost insa diferite.

Pentru Rusia, s-au tradus intr-o profunda necunoastere si lipsa de perceptii reale si corecte asupra Romaniei, cetatenilor ei, aspiratiilor acestui stat si mostenirii sale istorice. Rusia se uita la Romania prin ochelarii anilor

dinainte de revolutie, si aceia complet aberanti.

Si nici nu putea sa fie altfel. In primul rand, inghetarea relatiilor de toate felurile - politice, economice, culturale - a insemnat iesirea completa a Romaniei din zona de interes public al institutiilor rusesti, al media ruse, al expertilor rusi. Romania a fost si este la Moscova o **prezenta absenta.**

In al doilea rand, Ambasada Rusa de la Bucuresti nu are cum sa compenseze acest gol. In conditiile unui inghet la Bucuresti inclusiv la nivel de comunicare politica, **cu cine vorbeste, de fapt, in Romania, Ambasada Rusa**t Cu cei care o invita la seminarii si conferintei Cu cei care trec pragul ambasadei sau participa constant la reuniunile sale< Cu cei care participa, fie si regulat, la activitatile Centrului de cultura rusaa

In realitate, acesta este publicul interlocutor al Rusiei. Dar ce relevanta are acesta Sunt cei care il compun reprezentativi si utili pentru o buna cunoastere a trecutului, prezentului si aspiratiilor Romaniein

Evident, nu.

Prima categorie dintre interlocutorii Rusiei este cea a **politicienilor si demnitarilor expirati**, iesiti pe usa din dos a politicii romanesti si europene, care nu mai au nicio valoare de intrebuintare in alta parte si care, doldora de resentimente si frustrari, nu fac decat sa isi proiecteze esecurile transformandu-le in grila de lectura a situatiei interne si internationale a Romaniei. Pentru ei, experienta lor nefericita devine singurul criteriu de lectura, de delimitare a binelui si raului, a adevarului si a minciunii. Prin ea judeca si Romania si regiunea si America si Rusia si Europa. Are vreo valoare reala ,,expertiza" lora Psihanalitic si psihologic, poate. Altminteri, nu.

A doua categorie este **a celor care merg la Centrul rus pentru ca nu au unde merge in alta parte**; sunt - multi dintre ei - marginali si irelevanti in domeniile lor pentru spatiul public romanesc. Rusia le ofera un spatiu de consacrare. Si daca merg acolo, evident ca vor spune ce vor gazdele sa auda si vor confirma tot ce vad, fericiti ca, in sfarsit, au si ei parte de recunoasterea mult jinduita. Ei sunt ,,Yes man"-ii de serviciu. Evident, nici ei nu vor aduce un plus de expertiza celor care ii asculta.

A treia categorie sunt **participantii pasivi**, care nu spun nimic, participa pur si simplu, sunt incurajati sa o faca, pentru ca orice public ,,cantitativ" confera ,,prestigiu" activitatii Centrului si ,,recunoastere" Rusiei. Este, evident, o iluzie pe care insa orice birocratie o incurajeaza fatal, pentru a-si justifica si activitatea si bugetul.

Din nicio parte, insa, informarea reala, adecvata, asupra societatii romanesti nu e posibila. Cu rarisime exceptii, acest amestec de resentiment, irelevanta publica, pasivitate sau frustrari - majoritatea publicului Centrului rus si interlocutorii Ambasadei Ruse - nu furnizeaza nimic valabil, nimic eficient sau cu valoare de intrebuintare apropo de societatea romaneasca.

Rusia vorbeste, de fapt, singura!

30 de ani de inghet au facut ca partea rusa sa fie complet inadecvata atunci cand transmite mesaje catre societatea romaneasca.

Nici nu trebuia/trebuie sa ne asteptam la altceva.

Rusia este pentru Romania o chestiune de politica interna

30 de ani de inghet au lasat insa urme adanci si in Romania. Totul brodat pe o Istorie care nu i-a facut pe rusi niciodata simpatici in ochii romanilor; pe buna dreptate, de cele mai multe ori.

Evolutiile de dupa 1989 au accentuat aceste sentimente. In anii 90, lipsa de interes a fost acuta si fireasca. Libertatea insemna Vest, burse, cercetare, calatorii, job-uri, conferinte, proiecte etc. Cine sa se uite la o Rusie muribunda si care se devasta pe sine mai rau decat cele doua razboaie mondialea Integrarea in NATO si UE - in primul rand de teama Rusiei - au accentuat fobiile istorice. Rusia a fost inamicul in raport cu care integrarea

euro-atlantica a devenit ,,the only game in town". Consensul de la Snagov, lipsa oricarui partid anti-UE, scoruri fabuloase pro-NATO in sondaje...

Chestiunea rusa nu si-a schimbat profilul nici dupa integrare. Politizarea - fireasca pana la un punct, desi nu exista in Romania niciun partid politic care sa isi asume optiunea rusa! - a devenit evidenta, fara niciun filtru de alt tip, nici societatea civila nici academos-ul nediscutand decat rarisim chestiunea. Nu avem institute de cercetare, institutii dedicate Rusiei, vorbitori de rusa suficienti. Practic, subiectul nu e pe agenda, cu exceptia disputelor (geo)politice.

Si filtrele acestea conteaza. Caci fara ele, lasata doar pe mana politicului, chestiunea rusa a devenit deseori obsesie; criteriu de legitimare sau de-legitimare publica. Un soi de McCarthysm autohton care, tacit, s-a instalat in discursul public.

Consecinta< **Chestiunea rusa devine o problema de politica interna, inainte de a deveni politica externa.** Politicienii si demnitarii se tem sa discute despre Rusia pentru ca reactiile interne vor fi devastatoare; **nici nu mai conteaza ce spui, cum spui, ce propui - conteaza doar ca spui.**

Suntem intr-o situatie incomparabil mai proasta din acest punct de vedere decat a oricui din zona: pana si Polonia, surata noastra strategica, in ciuda istoriei ei devastatoare cu Rusia, a Katyn-ului sau a tragicului accident aviatic de la Smolensk, pastreaza relatii diplomatice la nivel de secretar de stat, comisiile lor bilaterale se intalnesc si publica volume impreuna, polonezii sunt nelipsiti de la marile conferinte din Federatia Rusa si viceversa.

Inghetul ruso-roman e total si irepresibil.

Ca orice exces, nu ajuta societatea romaneasca. In conditiile ultimelor decenii, se putea trai si asa, cu o Romanie (firesc) instalata in blocuri economice, politice si de securitate, cele mai bune si performante pe care si le-ar putea dori cineva (NATO si UE). Doar ca lumea aceea predictibila si multilaterala nu mai exista. Bilateralismul, ca e bine ca e rau, devine regula, atotputernic inclusiv la nivelul blocurilor de care vorbim.

Mai poate functiona relatia Romaniei cu Rusia pe aceleasi coordonateo

E o intrebare la care nu vom da un raspuns aici. Doar avertizam ca orice abordare realista a relatiei bilaterale trebuie sa plece de la premisele conturate mai sus. Prapastia dintre Romania si Rusia e enorma. O premisa esentiala ar fi ca ambele parti sa recunoasca unde se afla si haul din fata lor. Abia dupa asta urmeaza gesturile care, cu adevarat, pot conduce catre o relatie, daca nu fructuoasa, macar decenta.

*Dan Dungaciu este membru in Conciliul de experti LARICS.